

MINISTERSTVO FINANCIÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**Polročná správa o plnení úloh dohľadu
nad ex-ante schvaľovaním vo verejnom obstarávaní
na úrovni implementačných agentúr za obdobie
od 1.1.2005 do 30.6.2005**

Bratislava, august 2005

I. Úvod

V poradí druhú správu oddelenie dohľadu nad obstarávaním odboru Národného fondu Ministerstva financií SR (ďalej oddelenie) predkladá v zmysle uznesenia č. 1103/2003 zo dňa 19. novembra 2003 k návrhu na presun kompetencie ex-ante schvaľovania v rámci Rozšíreného decentralizovaného implementačného systému z Európskej komisie na národné inštitúcie pre program ISPA, PHARE a Prechodný fond v podmienkach SR, ktoré oddeleniu ukladá povinnosť polročne spracovávať správu pre NAO, NAC a Riadiaci orgán pre ISPA/KF o plnení úloh kontroly a nálezoch zistených v rámci vykonaných kontrol.

II. Personálne zabezpečenie

Oddelenie bolo personálne dobudované ešte v roku 2004 a tak v sledovanom období od 1.1.2005 do 30.6.2005 je plne obsadené a pozostáva z celkom 3 zamestnancov, t.j. 1 vedúci oddelenia a 2 supervízori. Všetci zamestnanci oddelenia sú odborne spôsobilé osoby vo verejnom obstarávaní.

III. Ďalšia činnosť oddelenia mimo výkonu dohľadu

Od 1.1.2005 do 30.6.2005 oddelenie pripravilo alebo aktualizovalo nasledovné materiály:

- 1) aktualizácia interného manuálu pre výkon dohľadu pre program ISPA
- 2) aktualizácia interného manuálu pre výkon dohľadu pre program PHARE a Prechodný fond
- 3) v nadväznosti na ročný plán výkonu dohľadu vypracovanie podrobných plánov dohľadu pre jednotlivé implementačné agentúry s vyznačením plánovaného výkonu dohľadu v konkrétnych projektoch
- 4) vypracovanie Usmernenia Sekcie európskych záležitostí č. 2/2005-VO k osobitnému režimu doručovania dokumentácie k verejnému obstarávaniu pre implementačné agentúry z dôvodu zamedzenia úniku informácií z doručovanej dokumentácie
- 5) uverejnenie a priebežná aktualizácia Centrálnej evidencie verejného obstarávania v programoch ISPA, PHARE a Prechodný fond na internetovej stránke MF SR
- 6) vypracovanie polročnej správy o výkone dohľadu pre NAO, NAC a Riadiaci orgán pre ISPA/KF za obdobie od 1.5.2004 do 31.12.2004
- 7) vypracovanie stanovísk pre štátneho tajomníka ku koordinačnej porade členov vlády vo veci kontrahovania rizikových projektov z Finančného memoranda 2003
- 8) pripomienkovanie relevantnej legislatívy a súvisiacich materiálov

Začiatkom roka odbor Národného fondu vyzval implementačné agentúry, aby identifikovali problémové oblasti vo verejnom obstarávaní v súvislosti s prechodom na národnú legislatívu. Po doručení podkladov z implementačných agentúr, boli problémové oblasti riešené v spolupráci s Úradom pre verejné obstarávanie, Úradom pre štátnu službu a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Všetky identifikované problémové oblasti boli vyriešené a implementačné agentúry boli o výsledkoch informované.

Oddelenie obnovilo činnosť pracovnej skupiny pre verejné obstarávanie, ktorá pracuje pod gesciou Riadiaceho výboru pre EDIS PHARE, aktualizovaním zoznamu členov. Činnosť súčasnej pracovnej skupiny pre verejné obstarávanie je riešenie problémových okruhov pri zabezpečovaní súladu postupov aplikovaných pri verejnom obstarávaní tovarov, služieb a prác v programoch PHARE, ISPA a Prechodný fond s národnou legislatívou.

V sledovanom období oddelenie pripomienkovalo Memorandum o porozumení medzi APRR ako implementačnou agentúrou a medzi MPSVR SR a Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny ako implementačnými inštitúciami. Memorandum o porozumení sa týkalo určenia zodpovedností pre Grantovú schému rovnosti príležitostí a podpory sociálneho začlenenia – technická asistencia a výber projektov grantovej schémy. Jednou z pripomienok bolo, že organizovanie a realizáciu verejného obstarávania podľa národnej legislatívy (teda verejné

obstarávanie pre technickú asistenciu) musí vykonať implementačná agentúra APRR vzhľadom na to, že MPSVR SR nie je akreditovaným subjektom. Udelenie akreditácie na základe Rozhodnutia komisie zo dňa 19.10.2004 sa vzťahuje len na CFCU, RDSA a NADSME.

Oddelenie sa zúčastňovalo na projekte „Posilnenie ochrany finančných záujmov spoločnosti a boj proti podvodom“ organizovanom European Consulting Organisation.

Oddelenie vykonalo zhodnotenie súladu interných manuálov implementačných agentúr s dohodami o spolupráci vo verejnom obstarávaní a spracovalo pripomienky pre jednotlivé agentúry.

IV. Výkon dohľadu nad ex-ante schvaľovaním vo verejnom obstarávaní

Po získaní akreditácie EDIS, odo dňa 19. októbra 2004, sú implementačné agentúry RDSA, NADSME a CFCU oprávnené postupovať pri výbere zmluvného partnera podľa zákona č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“).

Dohľad nad ex-ante schvaľovaním vo verejnom obstarávaní na úrovni implementačných agentúr, ktorý vykonáva oddelenie dohľadu nad obstarávaním je uskutočňovaný:

- v etape prípravy súťažných podkladov
- v etape prípravy oznámenia o vyhlásení metódy verejného obstarávania, resp. pravidelného oznámenia s výzvou na súťaž.
- v etape vyhodnotenia ponúk formou nehlasujúceho člena komisie na vyhodnocovanie ponúk – pozorovateľa alebo formou dohľadu nad záznamom z otvárania obálok a zápisnice z vyhodnotenia ponúk
- v etape oznámenia o výsledku verejného obstarávania
- dohľadom vykonávaným nad celým priebehom metódy verejného obstarávania, t. j. od vypracovania súťažných podkladov až po podpísanie zmluvy s uchádzačom a vyhlásenia výsledku predmetnej metódy verejného obstarávania v relevantnom vestníku.

Program PHARE

Agentúra pre podporu regionálneho rozvoja (RDSA)

V období od 1.1.2005 do 30.6.2005 RDSA vyhlásila 5 verejných obstarávaní. Oddelením bolo vykonaných celkom 9 dohľadov nad ex-ante schvaľovaním vo verejnom obstarávaní, z toho:

- 4 dohľady v etape prípravy súťažných podkladov,
- 4 dohľady nad oznámením o vyhlásení verejného obstarávania,
- 1 dohľad v etape vyhodnocovania ponúk formou – nehlasujúceho člena komisie na vyhodnocovanie ponúk - pozorovateľa.

Výkonom dohľadu boli zistené tieto rozpory so zákonom o verejnom obstarávaní:

1. nesúlad kritérií uvedených v oznámení a v SP, v dôsledku čoho by komisia na vyhodnotenie ponúk nemohla postupovať podľa § 43 ods. 8;
2. rozpor s §1 ods. 2, nedodržanie princípu rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uchádzačov a záujemcov;
3. § 36 ods. 5, pravidlá na hodnotenie musia byť nediskriminačné a musia podporovať spravodlivú súťaž;
4. § 34 ods. 3, pri viacerých kritériách - výber ekonomicky najvýhodnejšej ponuky;
5. § 55 ods. 2 a 3, skrátená lehota na predkladanie ponúk;
6. § 38, nesprávne určená lehota na vysvetľovanie;
7. § 36 ods. 4, obstarávateľ vyžaduje vyjadrenie ceny v ponuke a v zmluve v SKK;
8. § 36 ods. 7 písm. d) – požiadavky neprimerané cene a rozsahu predmetu obstarávania;
9. § 33 ods. 1, nesúlad podmienok účasti v súťažných podkladoch s oznámením o vyhlásení metódy verejného obstarávania;

10. §17 ods. 6 – obstarávateľ nesmie rozdeliť predmet obstarávania

11. veľa formálnych nedostatkov;

Všetky zistené nedostatky boli agentúrou odstránené a vzhľadom na to, že sa vyskytli v prípravných etapách verejných obstarávaní, nemali vplyv na priebeh verejných obstarávaní.

RDSA v sledovanom období uskutočnila výber projektov PHARE – Spoločný fond malých projektov, cezhraničná spolupráca Slovensko/ Rakúsko a Slovensko/ Maďarsko. Bolo podpísaných celkom 27 projektov. Oddelenie vykoná v uvedených projektoch dohľad v tzv. druhotnom verejnom obstarávaní u konečného prijímateľa formou pozorovateľa.

Vzhľadom na oneskorené doručovanie dokumentácie vo verejnom obstarávaní alebo jej nedoručenie bola RDSA upozorňovaná na dodržiavanie Dohody o spolupráci vo verejnom obstarávaní a to: trikrát listom, jedenkrát emailom a príslušný projektový manažér niekoľkokrát telefonicky.

Centrálna finančná a kontrakčná jednotka (CFCU)

V sledovanom období CFCU vyhlásila 11 verejných obstarávaní. Oddelením bolo vykonaných celkom 5 dohľadov nad ex-ante schvaľovaním vo verejnom obstarávaní, z toho:

- 3 dohľady v etape prípravy súťažných podkladov,
- 2 dohľady nad oznámením o vyhlásení verejného obstarávania.

Výkonom dohľadu boli zistené tieto rozpory so zákonom o verejnom obstarávaní:

1. §36, odsek 7b - odkazovanie na konkrétne výrobné značky. Použitie konkrétnych výrobných značiek bolo zo strany CFCU zdôvodnené;
2. § 55, odsek 3 - skrátenie lehoty na predkladanie ponúk, , nedostatok bol CFCU akceptovaný a odstránený;
3. § 33 ods. 1 - nesúlad podmienok účasti uvedených v oznámení a podmienok účasti uvedených v súťažných podkladoch - v oznámení chýbali dve podmienky účasti, ktoré boli uvedené v súťažných podkladoch. Nedostatok bol agentúrou odstránený.

Nakoľko boli uvedené nedostatky odstránené v prípravnej etape verejného obstarávania, nemali vplyv na ďalší priebeh verejných obstarávaní.

Najčastejšie nedostatky/problémy pri organizovaní verejných obstarávaní identifikované agentúrou:

1. nedostatočný opis predmetu obstarávania predložený konečnými prijímateľmi pomoci; vyžadujúci viacnásobné prepracovanie zadávacích podmienok/technickej špecifikácie a súčinnosť nezávislého experta;
2. nejasné predstavy konečných prijímateľov pomoci o podmienkach účasti vo verejnom obstarávaní;
3. vyžadovanie objektívne nevyhodnotiteľných a komplikovaných kritérií na hodnotenie ponúk a pravidiel ich uplatnenia zo strany konečných prijímateľov pomoci;
4. nedostatočný odhad náročnosti zmien po udelení akreditácie EDIS súvisiacich s aplikáciou národnej legislatívy verejného obstarávania.

Pre elimináciu nedostatku č.3 CFKJ vypracovalo a zaslalo všetkým riadiacim programovým pracovníkom usmernenie k používaniu kritérií na hodnotenie ponúk, v ktorom CFKJ požiadala konečných prijímateľov pomoci, aby ako opodstatnené kritériá na hodnotenie ponúk pri službách určili kritériá: celková cena v SKK bez DPH a kvalita expertov (kde je to aplikovateľné) a pri tovaroch ako opodstatnené kritérium použili kritérium: celková cena v SKK bez DPH.

Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (NADSME)

V sledovanom období NADSME realizovala jedno verejné obstarávanie podľa zákona o verejnom obstarávaní: „Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne v oblasti informačných technológií a v oblasti projektového a strategického manažmentu“. Oddelenie vykonalo 2 dohľady a to:

- 1 dohľad nad súťažnými podkladmi,
- 1 dohľad nad oznámením o vyhlásení verejného obstarávania.

Výkonom dohľadu boli zistené tieto rozpory so zákonom o verejnom obstarávaní:

1. § 43 ods. 8, komisia môže hodnotiť len podľa kritérií a pravidiel ich uplatnenia;
2. §33 ods.1, nesúlad podmienok účasti uvedených v oznámení a podmienok účasti uvedených v súťažných podkladoch

Uvedené nedostatky boli agentúrou odstránené v prípravnej etape verejného obstarávania a nemali vplyv na ďalší priebeh verejného obstarávania.

Výber projektov Grantovej schémy na podporu inovatívnych malých a stredných podnikov („SISME“) a Grantovej schémy rozvoja cestovného ruchu 2003 („TDGS 2003“) nebol v sledovanom období ešte ukončený a z tohto dôvodu nebol vykonaný žiadny dohľad v tzv. druhotnom verejnom obstarávaní u konečného prijímateľa formou pozorovateľa.

Program ISPA

Odbor implementácie projektov cestnej infraštruktúry na MDPT SR (bývalá Implementačná agentúra Slovenskej správy ciest)

V sledovanom období nebolo realizované žiadne verejné obstarávanie projektu ISPA. Na technickú asistenciu, fáza č. 3 projektu Odborná pomoc pre prípravu dopravných projektov, číslo opatrenia 2002 SK 16 P PA 006, bude vyhlásené verejné obstarávanie s predpokladaným termínom uzavretia zmluvy koncom roka 2005.

Implementačná agentúra Železníc Slovenskej republiky (IA ŽSR)

V období od 1.1. do 30.6.2005 bolo v rámci projektu ISPA pripravované (v mesiaci apríl) jedno verejné obstarávanie: „Náhradná výsadba zelene pre modernizáciu železničnej trate Bratislava – Trnava, úsek Bratislava Rača – Šenkvice, Finančné memorandum 2000 SK 16 P PT 001“. S implementačnou agentúrou ŽSR nebola pôvodne uzatvorená dohoda o spolupráci vo verejnom obstarávaní, nakoľko uvedená metóda verejného obstarávania bola posledným verejným obstarávaním za projekty ISPA a v čase podpisovania dohody s ostatnými IA už bola uvedená metóda vyhlásená. Z tohto dôvodu tam bol predpoklad, že zmluva s dodávateľom bude uzatvorená a dokumentácia z tohto verejného obstarávania na účely výkonu dohľadu bude vyžiadaná na základe právomocí oddelenia dohľadu nad obstarávaním, vyplývajúcich z uznesenia vlády č. 1103/2003. Do uvedenej súťaže sa však neprihlásil žiaden záujemca a tak musela byť táto metóda zrušená. Na požiadanie IA ŽSR doručila dokumentáciu z verejného obstarávania pred jeho plánovaným opätovným vyhlásením. Oddelenie vykonalo dohľad nad súťažnými podkladmi a oznámením o vyhlásení verejnej súťaže, pričom nebol zistený žiadny nesúlad so zákonom o verejnom obstarávaní. Pripravené verejné obstarávanie však nebolo vyhlásené, nakoľko došlo k zmene predmetu obstarávania. Vyhlásenie verejného obstarávania so zmeneným predmetom obstarávania je plánované na august 2005.

Implementačná agentúra Environmentálnych investičných projektov (IA EIP)

V sledovanom období, t.j. od 1.1.2005 do 30.6.2005, agentúra vyhlásila celkom 24 verejných obstarávaní, pričom oddelením bolo vykonaných 18 dohľadov nad ex-ante schvaľovaním vo verejnom obstarávaní z toho:

- 9 v etape prípravy súťažných podkladov,
- 7 dohľadov nad oznámením o vyhlásení verejného obstarávania
- 2 dohľady nad záznamom z otvárania obálok a zápisnicou z vyhodnotenia.

Výkonom dohľadu boli zistené tieto rozpory so zákonom o verejnom obstarávaní:

1. §36, ods.4 – obstarávateľ vyžaduje vyjadrenie ceny v ponuke a v zmluve v SKK;
2. §36 ods.10 - vo výnimočných prípadoch je možné dopĺňať informácie uvedené v súťažných podkladoch, avšak len ak nie sú v rozpore s oznámením;
3. §36 ods.5 - pravidlá na hodnotenie musia byť nediskriminačné a musia podporovať spravodlivú súťaž - objektívne definovať kritériá na vyhodnocovanie

Uvedené nedostatky boli agentúrou odstránené v prípravnej etape verejného obstarávania a nemali vplyv na ďalší priebeh verejného obstarávania.

Najčastejším nedostatkom, resp. problémom identifikovaným agentúrou pri organizovaní verejných obstarávaní je nedôslednosť pri príprave ponúk zo strany uchádzačov. Na základe tejto skutočnosti potom dochádza k nesúladu súťažných ponúk a požiadaviek uvedených v súťažných podkladoch, ktorej dôsledkom je neúspech uchádzačov vo verejných súťažiach.

V prípade štyroch projektov: Poradenské a konzultačné služby v oblasti riadenia kvality, monitorovania, ekonomiky a financií a v oblasti hospodárstva odpadových vôd boli verejné obstarávania vyhlásené ešte v roku 2004, avšak z dôvodu nedostatočne kvalitne pripravených ponúk boli zrušené a znovu vyhlásené podľa zákona o verejnom obstarávaní v roku 2005.

V prípade projektu Systém odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v meste Humenné a v regióne Horný Zemplín – Výkon stavebného dozoru, bolo verejné obstarávanie prvýkrát vyhlásené 14. 9. 2004 a z dôvodu podania oprávnených námietok vylúčeným uchádzačom Úrad pre verejné obstarávanie uvedenú metódu verejného obstarávania nariadil zrušiť. Verejné obstarávanie bolo znovu vyhlásené 19.4.2005.

V. Súčinnosť s inými kontrolnými a audítorskými orgánmi SR

Úlohou oddelenia, v súlade s uznesením vlády č. 1103/ 2003, je aj spolupráca s kontrolnými a audítorskými orgánmi Slovenskej republiky a Európskej únie.

Na základe anonymnej sťažnosti, postúpenej z Úradu vlády SR, oddelenie v spolupráci s Centrálnym kontaktným útvarom OLAF začalo riešiť sťažnosť na postup RDSA v projekte Infraštruktúra pre rómske osady – obec Hermanovce a v sledovanom období pripravilo podklady pre vykonanie kontroly. Výkon kontroly bol naplánovaný na júl 2005.

VI. Metodické usmernenia

CFCU požiadalo listom zo dňa 07. 04. 2005 Úrad pre verejné obstarávanie o jedno metodické usmernenie ohľadom požiadavky zverejňovať oznámenia používané vo verejnom obstarávaní v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev na iných formulároch ako sú uvedené vo vyhláske úradu č. 575/2003 Z. z. o obsahu a vzoroch oznámení používaných vo verejnom obstarávaní (ďalej len „vyhláška“). Táto požiadavka spôsobovala operatívne problémy, keďže formuláre požadované SIMAP-om používajú odlišnú terminológiu v porovnaní so zákonom o verejnom obstarávaní. Metodické usmernenie bolo CFCU doručené dňa 06. 05. 2005, pričom podľa stanoviska Úradu pre verejné obstarávanie je možné použiť formuláre požadované Publikačným úradom Európskych spoločenstiev, ktoré sú zverejňované na internetovej adrese <http://simap.eu.int>. CFCU preto používa 2 druhy formulárov – jeden podľa vyhlášky pre oznámenia zasielané na zverejnenie vo Vestníku verejného obstarávania a druhý pre oznámenia zasielané na zverejnenie v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

IA EIP požiadalo Úrad pre verejné obstarávanie o metodické usmernenie celkom štyrikrát, tri žiadosti sa týkali špecifických situácií, ktoré vznikli pri príprave verejných obstarávaní v konkrétnych projektoch a jedna žiadosť sa týkala usmernenia ohľadom zverejňovania oznámení v Úradnom vestníku Európskej únie. Zákon o verejnom obstarávaní ukladá povinnosť podrobne uviesť podmienky účasti v oznámení o vyhlásení metódy verejného obstarávania, avšak obmedzenie pre rozsah oznámenia zverejňovaného v Úradnom vestníku Európskej únie je 650 slov. Podľa metodického usmernenia Úradu pre verejné obstarávanie obstarávateľ pri vyhlasovaní užšej súťaže alebo rokovacieho konania so zverejnením podrobne uvedie akými dokladmi, v akom rozsahu a akým spôsobom záujemca preukazuje splnenie podmienok účasti. Pri vyhlasovaní verejnej súťaže obstarávateľ uvedie základné informácie o dokladoch na preukázanie splnenia podmienok účasti a podrobné informácie uvedie v súťažných podkladoch. Informácie o dokladoch, ktorými sa preukazuje finančné a ekonomické postavenie a technická spôsobilosť je teda obstarávateľ povinný v oznámení o vyhlásení metódy verejného obstarávania uviesť vždy a nie je možné použiť formuláciu „ako v súťažných podkladoch“.

VII. Plnenie plánu dohľadu nad ex-ante schvaľovaním za rok 2005

Výkon dohľadu nad ex-ante schvaľovaním sa uskutočňuje podľa ročného plánu dohľadu vypracovaného oddelením a schváleného riaditeľom ONF MF SR, ďalej na základe oznámených alebo zistených informácií o porušení metód a postupov vo verejnom obstarávaní a tiež na základe zváženia relevantnosti výkonu dohľadu v danej etape verejného obstarávania.

V sledovanom období oddelenie vykonalo dohľad podľa plánu vo všetkých tých etapách verejného obstarávania, ktoré sa uskutočnili v prvom polroku roku 2005. Avšak vzhľadom na časový sklz agentúry CFCU pri vyhlasovaní verejných obstarávaní oproti pôvodne nahlásenému harmonogramu, nebolo možné vykonať všetky plánované dohľady v určených etapách verejného obstarávania v rámci jednotlivých projektov. Tieto budú realizované v nasledovnom období tak, ako bude príslušná dokumentácia na oddelenie dohľadu nad obstarávaním doručovaná. V sledovanom období oddelenie vykonalo 21 dohľadov nad plán.

Vypracovala:

Dňa 21/8/2005

Ing. Dana Dragulová
vedúca oddelenia dohľadu nad obstarávaním

Schválili:

Dňa 31/8/2005

Ing. Lúbia Slimáková
riaditeľka odboru Národného fondu

Dňa 2.9.05

Ing. Mária Kompišová
generálna riaditeľka
sektie európskych záležitostí